

Straat: Van Alphenlaan
Huisnummer: 5
Postcode: 2111 XK
Plaats: Aerdenhout
Buurt: Koeduin
MIP-nummer: NH-BLOEM-347
Object: Villa De Wiltzanck
Architect: C.J. Kortenbach
Bouwjaar: 1914

Inleiding

VILLA de Wiltzanck naar een ontwerp van de architect C.J. Kortenbach, is een goed voorbeeld van de architectuur die geïnspireerd is op Duitse achttiende-eeuwse voorbeelden. Deze architectuur, ook wel *Um 1800* genoemd, naar het gelijknamige boek van Paul Mebes, werd in Nederland voornamelijk toegepast in de representatieve variant voor warenhuizen als De Bijenkorf. De variant voor het landelijke woonhuis is echter meer zeldzaam. Kenmerkend zijn de pleisterlaag en de grote kap. Een andere inspiratiebron voor deze stijl was de publicatie van de Duitse architect Paul Schulze Naumburg. De houten kruiskozijnen zijn echter weer kenmerkend voor de Nederlandse historische architectuur.

De verbouwingen en uitbreidingen van het huis zijn in stijl uitgevoerd. De luiken zijn verdwenen.

Omschrijving

Het huis is op een rechthoekige plattegrond opgetrokken over twee bouwlagen onder een hoog opgetrokken schilddak, gedekt met rode holle pannen. Het huis is geheel gesausd. De aangebouwde en opgehoogde garage is van een afzonderlijke kap voorzien. De belangrijkste kwaliteit van het huis is gelegen in de symmetrische compositie van de voorgevel, vijf vensterassen breed. Centraal is de entree, de deur met een waaierroedenverdeling in het bovenlicht, het geheel omvat in een natuurstenen rustica pilasterstelling, bekroond door bolornamenten op de hoeken. Aan weerszijden zijn twee paar vensterassen, met een standaard kruiskozijn.

De roedenverdeling is op de begane grond zesruits onder en boven, terwijl op de verdieping de bovenlichten een vierruits roedenverdeling hebben. De vensters op de begane grond worden afgesloten door een rechte lijst. In de kap zijn in de vensterassen die het dichtst op de entree staan, dakkapellen geplaatst met een driehoekig fronton en ook hier een zesruits roedenverdeling. Op de hoeken van de kap zijn vierkante gemetselde schoorstenen.

De overige gevels, vertonen dezelfde detaillering, maar zijn compositorisch ondergeschikt aan de functie van de achterliggende vertrekken.

Waardering

Villa De Wiltzanck is architectuurhistorisch van belang als zeldzaam voorbeeld van de invloeden van de Um 1800 architectuur op het landelijke woonhuis in Nederland. De uitvoering met zorgvuldig gedetailleerde kruiskozijsen is daarbij eveneens van belang. Het huis is gaaf in hoofdvorm en op onderdelen.

Literatuur

Paul Mebes, *Um 1800 Architektur und Handwerk im letzten Jahrhundert ihrer traditionellen Entwicklung*, München 1908.